

Muinsuskaitse oli helde:

Läänemaa saab ligi 60 000 eurot. Lk 3

Pank poodi:

ühistukauplustes avatakse esimesed pangakontorid sügisel. Lk 3

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

TEISIPÄEV, 7. VEEBRUAR 2017 | NR 16 (3961) | 1 EURO

Aliis Vatku

sai Ilon Wiklandilt kiita originaalsuse eest. Lk 4

KORTERIUPUTUS

Martna on korterite poolest rikkaim vald Eestis

Omaavalitsuse elaniku kohta on enim korteripinda Martnas. Martna vallale kuulub 80 munitsipaalkorterit, 31 neist seisab tühjalt.

URMAS LAURI

urmas.lauri@le.ee

Martna vallas on kortermaju kokku 23. Valla munitsipaal-korterid on üheksas majas neljas alevikus: Väike-Lähtrus, Kirnas, Martnas ja Rõudes.

Vallal oma ülesannete täitmiseks kortereid vaja ei ole. „Kui meil on mõned korterid õpetajaile, mõnele töötajale, siis sellest piisab,” selgitas vallavanem Aavik. „Kui meil satub mõni elanik hätta, maja põleb maha või katus langeb sisse, siis neile võiks mõni korter olla, kuid 80 korterit meile küll vaja ei ole.”

Vald kolemaju lammutada ei saa

Martna alevikus on kümme kortermaja. „Kolm neist on täitsa tühjad, aga need on eraomanduses,” ütles Aavik.

Taeb las lammutati mullu suvel kolm kolemajat. Vallal tuli nende väljaostmiseks maksta 7000 eurot. Lammutamisele kulus ligemale 50 000 eurot. Et lammutamist toetas ka Kredex, tuli vallal sellest kinni maksta 30 protsenti, st üle 15 000 euro.

Tiiu Aaviku sõnul taheti ka Martna vallamaja kõrval võssa kasvanud kahekorruselist korterelamut lammutada. „Rääkisime omanikule, et müügu meile soodsalt, kuid asja sellest ei saanud,” nentis Aavik. Võõrast omandit vald lammutada ei tohi. Majaoomanikul pole sellega midagi muud teha, kui lammutada, kuid eraomanikule Kredex lammutamistoetust ei maksa.

„Muidugi saaks teha ettekirjutusi ja kuri olla, aga kuidas sa

Martna vallavanem Tiiu Aavik ei pääse tühjalt seisvat maja ümbritsevast võsast läbi. Surnud ring laguneva maja ümber. Vald eraomanduses olevat maja lammutada ei saa, eraomanikule maja lammutamiseks Kredexist toetust ei anta.

URMAS LAURI

omade vastu kuri oled,” lautas vallavanem käsi ja lisas: „Võib-olla olemegi liiga head ja leebed olnud.”

„Oleneb, kelle käest osta,” kommenteeris vallavanem Martna valla korterite hindu. „Võlgniku käest ostes saab ilmselt vähem hinda eest, tuhande või kahega

saab meie käest. Mullu müüsi-me kaks korterit. Seda pole küll palju, kuid abiks on see siiski.”

Valla omanduses olevaist korterist on osa kütteta. Kolm maja Martnas saab sooja katlamajast. „Üks oli selline, kus tegime poole tühjaks, tõstisime kõik üüri- lised maja ühte tiiba, osa viisi-

me mujale.” Selle ümberkorraldusega hoiab vald Aaviku sõnul aastas kokku 10 000 eurot. Aga pahandust oli palju, volikogus üritati vallavanemat selle tembu eest umbusaldada.

Valla korterite otstarbekamat majandamist segavad Aaviku sõnul ka kunagised kolhoosipiirid.

Lähtrus oli Kaardiväe ja Rõudes Külvaaja kolhoos, Martnas aga samanimelise sovhoosi keskus.

„Tahtsime viletsamaist majadest elanikud Martna paremaisse korteritesse kokku tõsta,” meenutas Aavik. „Inimesed keelduvad, ütlevad, et Lähtrust nad ära ei tule, täpselt sama on Rõude-

Munitsipaal-korterid

Omaavalitsuse elaniku kohta on enim korteripinda Martna vallas (6,9 m², vallal on kokku 80 korterit, neist kasutuseta 32), Tootsi vallas (3,9 m² – kokku 77, kasutuseta 7) ja Tudulinna vallas (3,3 m² – kokku 26, kasutuseta 11).

ALLIKAS: RIIGIKONTROLL

ga, elanikud keelduvad ära tulemast.”

Martnas Kohtla-Järvet teha ei kavatseta

Riigikontrolör Alar Karis tõi näite (vt lk 2, „Kinnisvaramiin”), kuidas Kohtla-Järve volikogu 31 tühja munitsipaalkorterit riigile andis. Kui kõik omaavalitsused, kel on tühje kortereid, järgiksid Kohtla-Järve eeskujule, võiksid riigi ehk maksumaksja kulud nende korterite ülalpidamisel küündida aastas üle miljoni euro.

„Mõtlesin sellele, et kui peaksime sellise tüki tegema, mis siis juhtuks,” arutles Aavik. „See oleks lihtne lahendus. Aga meil on palju üüri- ja korterit, kes on võlg. Kui nad hakkavad riigile võlgu jääma, tõstetakse nad välja ja on jälle meie ukse taga. Meie peame siis neile elamispidada otsima.” Aavik on arvamisel, et nn Kohtla-Järve tegemine ei lahenda keerukate üüri- ja korterite probleemi. Aga see on variant, et anda need riigile, et tekiks hirm.

Praegu on Martna valla üüri- ke võlad üle 24 000 euro. „Need on võlad, mida üritavad kohtu- täituriid kätte saada,” täpsustas vallavanem.

Linnapea tähistab Haapsalus, maavanem Lihulas

Haapsalu linn otsustas täna- vu korraldada Eesti Vabariigi aastapäeva vastuvõtu omapäi, Lääne maavanem ja Läänemaa omavalitsusliit teevad oma vastuvõtu Lihulas.

Linnavalitsuse pressiesindaja Tõnu Parbuse sõnul otsustas linn eraldi peo kasuks seetõttu, et ühinemise eel on see Haapsalu viimane kord sellisel kujul korraldada vabariigi aastapäeva vastuvõtt. „Teeme ühe suure ja väärrika peo,” ütles Parbus.

Haapsalu linnapea Urmas Suklese ja volikogu esimehe Andreas Rahuvarmi vastuvõtt

on Haapsalu kultuurikeskuses 23. veebruaril. „Ühinemise eel oli linnapeal soov, et teeks veel sellise väike-Haapsalu vastuvõtu, kuhu kutsuks ka Ridala valajuhid ja külavanemad,” kinnitas ka Haapsalu aselinnapea Liina Pöld (pildil).

Kutseid vastuvõtule on linnavalitsus välja saatnud 500 ringis. Kutsutute hulka kuuluvad allasutuste juhid, ettevõtjad, koostööpartnerid, kultuuri- ja haridustegelased. Peale linna aukodaniku tiitli ja vapimärkide antakse vastuvõtule üle ka tänukirjad silma paistnud haridus-, kultuuri- ja sporditegelastele.

Pöld lisas, et vahepealsetel aastail, mil linnapea ja maavanem vabariigi aastapäeva vastuvõttu

ühiselt korraldasid, polnud seal võimalik kõiki linna tunnustatud tänada. Nii tekkiski Haapsalul veebruari keskel peetav eraldi kultuuritegelaste tänuüritus. Nüüd kutsutakse aga taas kõik linnapea vastuvõtule, keda soovitakse tänada. „Mitte et neid tavapärasest rohkem oleks, kontsertaktuse formaati peaks kõik ära mahtuma,” selgitas Pöld.

Vastuvõtu kontsertosa, mille teema on „Haapsalu”, lavastab Mairi Grossfeldt. Laste ja noorte aastale kohaselt astuvad muusikaliste vahepaladega üles Haapsalu noored. Pidu kantakse üle ka internetis ja nii saavad sellest osa kõik huvilised.

Tantsuks mängib orkester GlamBand, kus mängivad Haap-

salust pärit Madis Kari ja Jaak Vasar. „Nad teevad sellist kuurordiaegse Haapsaluga kokku minevat muusikat. Suvisel tantsupaviljoni üritusel oli nende esinemine menukas ja ka rahva tagasiside hea,” selgitas Pöld.

Haapsalu linnapea ja volikogu esimehe vastuvõtu eelarve jääb Liina Põllu sõnul 8000 ja 10 000 euro vahele.

Lääne maavalitsuse kultuuri- nõuniku Kristi Erkmanni sõnul teavitas linn oma otsustest maavalitsust septembris. „Eks me saame aru ja see on ka loogiline, et nad on viimast korda omaette ning tahavad kõik oma tunnustamised teha,” ütles Erkmann.

Lääne maavanema Neeme Suure ja Läänemaa omavalit-

susliidu esimehe Deiv Rahu- mäe ühine vastuvõtt tuleb 22. veebruaril Lihula kultuurimajas.

„Kuniks meil veel on Lihula,” nimetas Erkmann ühe põhjuse, miks vastuvõtt sel korral Lihulas tuleb. Tema sõnul langes valik Lihulale eelkõige seetõttu, et Lihula kultuurimaja on Haapsalu oma kõrval maakonnas suuruselt teine ning paljude maavanema ja linnapea vastuvõtule kutsutute nimed kattuvad, ka pole kaks päeva järjest ühes majas pidu pidada kõige toredam.

Maavanema ja omavalitsusliidu vastuvõtu kutseid on laiali saadetud 300. Tavapäraselt kuuluvad kutsutavate hulka riigiasutuste ja omavalitsuste juhid, samuti on igale omavalit-

susele antud võimalus kutsuda oma vallast või linnast väär- rikaid inimesi.

Kristi Erkmanni sõnul esineb vastuvõtu kontsertosas ansambel Estonian Voices. „Tantsuks aga polegi meil ansamblit, vaid on plaadikeerutaja,” lisas ta. Vastuvõtu maksumuse kohta ütles Erkmann, et päris sendi pealt ei ole eelarve veel koos, aga summa jääb alla 5000 euro.

Sel kujul on maavanema ja omavalitsusliidu juhi vabariigi aastapäeva vastuvõtt viimane, sest uuest aastast kaovad maavalitsused. Kas ja kuidas omavalitsusliit vabariigi aastapäeva vastuvõttu edaspidi korraldada võtab, näitab aeg.

KAIRE REILJAN

● JUHTKIRI

Raha pole kunagi küllalt

Iga aasta alguses ootavad kaitsealuste objektide omanikud hirmu ja põnevusega, kas õnnestus muinsuskaitseametilt mälestise korrastamiseks toetusraha saada või mitte. Läänemaal oli sel aastal põhjust rõõmustada, sest summa, mis maakonna objektidele eraldati, ületas eelmiste aastate oma.

Ometi on raha alati vähe, ükskõik kui palju seda ka laiali ei jagataks. Summa, mida igal aastal kaitsealuste või kaitsealadel asuvate hoonete korrastamiseks ja restaureerimiseks eraldatakse, on vajadusest mitu korda väiksemad. Selle pisku eest, mis muinsuskaitsele jagada on, saab igal aastal lappida mõne läbijooksva katuse või konserveerida müüre, et hoone või varemete lagunemine peatada. Mingi suurema objekti restaureerimiseks seda ei jagu, on hea, kui mõni osagi tehtud saab. Muidugi on omanikke, kes ka ise panustada suudavad, kuid need kipuvad mälestiste omanike hulgas olema vähemuses.

Rahapuudus tekitab aga mälestiste omanikes paksu verd – miks üks saab ja teine ei saa –, samuti tekib omanikel õigustatud küsimus, miks riik neilt nõuab, kui ise abikätt ei ulata.

Võib-olla oleks mälestiste omanikele abiks seegi, kui mingeid töid või teenuseid võtaks muinsuskaitseamet senisest rohkemgi enda kanda ning oleks ka tugev nõustamissüsteem. Muidu kipub muinsuskaitse maine olema Eestis pigem kehvapoolne. Nii nagu keskkonnakaitsjas nii ka muinsuskaitseas nähakse tihtilugu eelkõige pidurit – keelajat ja karistajat –, kes piirab inimeste tegutsemist ja võitleb paljude meelest mõttetute müüride säilimise pärast.

Kuigi, mis seal salata, riiklikus registris olevad kaitsealused objektid võiks tõesti kriitilise pilguga üle vaadata. Võib-olla ei peaks me kaitsma nii suurt hulka varemeis mõisaaitu ning selmet kulutada vähest raha varemete konserveerimisele, saaks seda kasutada ehk mõne vajalikuma objekti päästmiseks.

● TEISED LEHED

Hinne Jüri Ratase tööle püsib kõrge

EESTI PÄEVALEHT. Küsitluse järgi on inimeste hinnang kaks kuud ametis olnud peaminister Jüri Ratase tööle endiselt väga hea, ulatudes 3,39ni. Hinne on siiski natuke kehvem kui möödunud aasta lõpus antud hinne sellele, mida talt oodatakse. Isegi Reformierakonna toetajate seas on hinnang Ratasele kolmest kõrgem. Eelmise küsitluse ajal detsembris oli Ratase olnud ametis nii vähe, et hinnangut tema tööle polnuks mõtet küsida. Seetõttu paluti inimestel vastata küsimusele, milliseks kujuneb nende arvates hinnang Ratase tööle. Valitsuse vahetuse ootuste tõttu kujunes hindeks kõrge 3,54.

Eelmise peaministri Taavi Rõivase hinne ei küündinud kordagi üle 3. Positiivsed hinnangud on Ratase puhul endiselt ülekaalus: hea või väga hea hinnangu saab Ratase 30 protsendilt küsitlenuilt (detsembris 36 protsenti), halva või väga halva 8 protsendilt (detsembris 6 protsenti). 32 protsenti elanikest hindab peaministri tegevuse rahuldavaks.

Möödunud novembrini oli selles ametis Taavi Rõivas, kelle esimene reiting oli 2,57. Tema parim tulemus oli 2015. aasta detsembris, mil tema töö hindeks kujunes 2,82. Eelmisel aastal liikus Rõivase reiting kuust kuusse 2,6 palli ümbruses.

● LAUSELAEN

„Minu silmis on Sukles Haapsalus ikka number üks.”

Reformierakonna esimees **Hanno Pevkur** loodab, et Haapsalu linnapea Urmas Sukles kandideerib valimistel siiski Reformierakonna nimekirjas. LE, 4. veebruar 2017

Türgi – võimas liitlane ja murelaps

Riigikogu väliskomisjoni visiit Türgi tekitas déjà-vu tunde.

Korralik ja tempokas programm, vilkuriga autod ning kombekohane teejoomine tuletasid väga meelde mu aastatetaguseid visiite Aserbaidžaanis Euroopa Nõukogu raportööri ülesannetes. Sarnane on ka võõrustajate hoiak: saage aru, meil on terroristid, gülenistid ja kurdid (aseritel vastavalt Mägi-Karabahh ja teised tigidad naabrid), meilt ei saa nõuda selliseid demokraatia ja inimõiguste standardeid, nagu on läänes.

Türklaste kasuks tuleb aga öelda, et niisugust nõukogude aja hõngu, nagu oli Bakuus alles kümnekond aastat tagasi selgelt tunda, seal ei ole. Türgi on omaette uhke maailm oma reeglite ja ka päris tugeva suurriigi tunnetusega.

Läinud aasta 15. juuli riigipöördekatsest saadik valitseb erakorraline seisukord. See on andnud täitevvõimule tohutud õigused. Vallandatud riigiametnike, sõjaväelaste, kohtunike, õpetajate ja õppejõudude hulk ulatub üle saja tuhande. Vangistati mitusada ajakirjanikku, ajakirjanike ühenduse esindaja sõnul on neist endiselt vangis 140. Vallandatuil ja vahistatuil on puudunud adekvaatsed õiguslikud vahendid, et end kaitsta. Kes neist on riigipöördekatsega seotud gülenistid, pole kaugeltki selge.

Õige pea lähevad rahvahäältsusele konstitutsioonimuudatused, mis teevad presidentist peaministri ja ainuvalitseja ega jäta ruumi võimude lahususeks ja tasakaaluks. Konstitutsioonimuudatuste jõustumine tähendaks sama repressiivliini jätkamist, mis kutsuti ellu erakorralise seisukorraga.

Opositsioonipoliitikud ja intellektuaalid, kes tahavad presidendivõi-

ANDRES HERKEL
Vabaerakond

mu põlistamise vastu otsustavalt välja astuda, on täiesti olemas. Praegu nad usuvad isegi, et kui referendum kohe ellu viia, ei annaks see president Erdoğanile oodatud tulemust. Küll aga peljatakse, et paari kuuga, mis jääb referendumist peatsest väljakuulutamisest selle elluviimiseni, suudavad võimud avaliku arvamuse enda kasuks kallutada.

Türgi on Euroopa Liidule väga keeruline partner. Ühelt poolt liigub riik sõnavabaduse ja teiste Euroopa väärtuste mõistes vales suunas. Ometi on Euroopale tohutu tähtis, et Türgi piir peaks ja mõistlik koostöö rändeküsimustes jätkuks. Türgis on hinnangute kohaselt umbes kolm miljonit Süüria põgenikku. Komisjoniga käisime ka ühes 4500 inimesega konteineraagris Gaziantepi piirkonnas ja veendusime, et türklased teevad oma tööd sõjapõgenikega vastutus-tundlikult.

Eesti suhted Türgiga on olnud head ja seda toonitati meile korduvalt. Ometi ei jäänud võimuesindajail kindlasti märkamata, et riigikogu delegatsioonil oli eraldi kohtumine opositsiooniga ning ajakirjanike ühendusega. Konstitutsioonimuudatuste asjus rõhutasime, et Euroopa Nõukogu tippjuristidest koosneva Veneetsia komisjoni hinnang

● Opositsioonipoliitikud ja intellektuaalid, kes tahavad presidendivõimu põlistamise vastu otsustavalt välja astuda, on täiesti olemas.

Tühi munitsipaalkorter kui kinnisvaramiin

Paar päeva tagasi demonstreeris Kohtla-Järve volikogu, kuidas on võimalik (täiesti seaduslikult) saada n-ö enda õuelt ära probleem kehvas seisus munitsipaalkorteritega, milles ei soovi keegi elada ja mida ei taha keegi ka osta, aga mida tuleb sellest hoolimata ülal pidada. Asi on väga lihtne: tuleb neist korteritest asjaõiguseaduse alusel riigi kasuks loobuda. Seadus ütleb, et kinnisasja omanik võib kinnisomandist loobuda ja riigi nõusolek ei ole selleks vajalik. Just sellele sättele tugineski Kohtla-Järve linn, kes sel viisil tegi meile kõigile „kingituse” – 31 tühja munitsipaalkorteri, mille ülalpidamiskulud on aastast üle 45 000 euro.

Riigile sel moel sülle langev kinnisvara oli jutuks juba novembris, mil riigikogule aastaraportit tutvustasin. Parlamendi liige Olga Ivanova viitas oma küsimuses, et näiteks Ida-Virumaal on kasvav hulk neid, kel on kas liiga kulukas maksta kommunaalkulusid, kinnisvara ei leia ostjat, on tekkinud võlg vms, ja lihtsaim tee on loovutada see kinnisvara riigile. Küsimusele, mis on riigil kavas nende korteritega ette võtta, vastasin toona, et riigile sel moel kinnisvara üle andes jääb probleem ikka alles: vara liigub eraisiku või omavalitsuse käest riigi kätte, aga hoonega pole ikka midagi peale hakata.

Kui kõik omavalitsused, kel on kasutuseta seisvaid kortereid, järgiksid Kohtla-Järve eeskujut, võiksid riigi ehk

ALAR KARIS
riigikontrolör

URMAS LAURI

maksumaksja kulud selliste korterite ülalpidamisel küündida aastast üle miljoni euro.

Riigikontrolli uuris 2016. aastal kohalike omavalitsuste hoonete seisukorda, muu hulgas ka seda, kui palju on omavalitsustel üksikuid kortereid. Selgus, et omavalitsuste valduses oli 2015. aasta lõpus 8734 üksikut korterit, neist enim Narva (1300), Tallinna (613) ja Tartu (567) linnas. Keskmine omavalitsuse valduses oleva korteri netopind on 47 m². 1256 korterit ehk 14 protsenti neist korteritest oli 2015. aastal seisnud kasutuseta. Enim oli kasutuseta kortereid Kiviõli (220) ja Kohtla-Järve (199) linnas.

Omavalitsuse elaniku kohta oli enim korteripinda Martna vallas (6,5 m², vallas kokku 80 korterit, neist kasutuseta 32), Tootsi vallas (3,9 m², kokku 77, kasutuseta 7) ja Tudu-

oleks igal juhul teretulnud. Võime eeldada, et see hinnang oleks küllalt kriitiline.

Kui me räägime demokraatia taandarengust paljudes maades ning nn tõejärgsest ajastust läänes, mida kehastab kõige selgemalt president Trumpi ennustamatu persoon, siis tuleb kõige selle juures tähele panna sündmusi Türgis. Asi pole veel nii kaugel, et Atatürgi kangelasstaatus asendunuks Erdoğaniga omaga, kuid mõnigi arvab, et millalgi võib see just nõnda minna.

Muide, gülenistide läinudsuvises tegutsemises on paljud ebaselget. Näiteks on raske uskuda, et president sai toimuvast teada viimasel hetkel ja poolkogemata, samuti pole kahtluse alla pandud näiliselt kõigest eemal seisnud luurejuhi hakama saamist jms. Paraku on parlamendihoonet tabanud pommiuisk Ankaras ja hulk inimohvreid tõsiasi.

Gülenistid ei teostanud end üldse mitte opositsiooni kaudu, vaid imbutades riigiparaati, sõjaväkke ning valitsevasse Õigluse ja Arengu Parteisse. Seega ei peaks opositsiooni ja sõltumatu ajakirjanduse allasurumine olema universaalse vaenlaseotsingu peateema. Gülenistide väljajuurimine võib kergesti üle minna igasuguse opositsiooni ja arvamusevabaduse väljajuurimiseks.

Viimane selle visiidi tähelepanek on seotud julgestustööga, mida me ees ja ümber igal sammul tehti. Ma ei ole ühelgi välisvisiidil kogenud delegatsiooni nii tugevat turvamist. Viimase aja sündmustele mõeldes aga tuleb võõrustajaid mõista ning uskuda, et nad ei pakkunud üle.

linna vallas (3,3 m², kokku 26, kasutuseta 11).

Aga see ei ole veel kõik. Riigikontrolli ülevaade omavalitsuste hoonestatud kinnisvarast ja selle haldamisest näitas, et 2015. aasta lõpu seisuga oli omavalitsuste ja nende ühingu valduses kokku 5386 põhivara arvestuses kajastatud hoonet. Nende suletud netopind oli kokku 5,6 miljonit ruutmeetrit (võrdluseks: riigiasutuste valduses oli samal ajal 2,2 miljonit m² hooneid) ja kui arvestada keskmist kulu ruutmeetri kohta, olid nende hoonete majandamiskulud 2015. aastal ligikaudu 90 miljonit eurot. Veidi rohkem kui kümne aasta jooksul oli kas halb või väga halb ja omavalitsused sooviksid osa hooneid lammutada, millega neil raha napib. Seega võib riigil tixksuda omavalitsustes omamoodi kinnisvaramiini.

● MUINSUSKAITSE

Läänemaa mälestistele anti tavapärasest rohkem raha

Muinsuskaitseameti ligi 57 000 euro suurune toetus Läänemaa mälestiste korrastamiseks on viimaste aastate suurim.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

„Läänemaal on sel aastal hästi läinud, toetussumma on hoopis suurem kui eelmistel aastatel,” ütles Läänemaa muinsuskaitseinspektor Kalli Pets. Üle poole eraldatud toetustest läheb Lõuna-Läänemaal asuvaile objektidele.

Kõige suurem, 9000 euro suurune toetus eraldati Lihula vallas Kelu külas asuva arhailise Jaagu talu katusetöödeks. Pesti sõnul saab selle raha eest tellida katuse tööprojekti, sest peale katusekatte vajab ülevaatomist ja väljavahetamist ka katusekonstruktsioon, samuti alustada uue rookatuse paigaldamist. Muinsuskaitseinspektor lisas, et kogu rehemaja katust selle raha eest siiski uuendada ei saa, kuid rookatuse plussiks pidaski ta, et töid saab teha jupikaupa.

Vesiveski saab katuse alla
Juba mitu aastat on muinsuskaitseamet toetanud Kullamaa vesiveski korrastamist – toetusraha eest on kindlustatud müüre ja eelmisel aastal sai valmis ka uus katusekonstruktsioon. Sel aastal eraldas muinsuskaitseamet 8200 eurot vesiveskile katusepleki ostmiseks ja paigaldamiseks. Kalli Pets tunnistas, et polnud päris kindel, kas vesiveski tänavu toetust saab. Töödega on jõutud aga sinna maale, et pooleli jätta poleks mõistlik. Kui nüüd vesiveskile ka katus peale saab, on mälestise säilimine tagatud.

Mitmendat korda toetas muinsuskaitseamet ka Virtsu vasallilinnuse konserveerimistööde jätkamist. Kalli Pesti sõnul on siingi põhimõtte iga etapi-ga jõuda nii kaugele, et juba tehtu ohtu ei satuks. Sel aastal tuleb Virtsus lõpetada töö viimasel aastatel üles laotud torni vaheplatvormiga, see tasandada, viimistleda ja kindlustada, et vesi konserveeritud müüride vahele ei satuks. Kaugemas plaanis peaks torni tulema vaateplatvorm, kuhu viib müüridest sõltumatu trepistik.

Lihulas toetas muinsuskaitseamet ka Lihula veski müürijala-mi avariikonserveerimist. „Müüritise lagunenenud kohad tuleb kindlustada, need on äärmiselt hädavajalikud tööd,” ütles Pets.

Jaagu talu omanik Joosep Matjus (vasakul) ja muinsuskaitseinspektor Kalli Pets kaitsealuse talukompleksi seisukorda takseerimas.

KAIRE REILJAN

Muinsuskaitseameti toetused Läänemaa mälestistele

Restaureerimistoetused

- Jaagu talu rehielamu – 9000 eurot katuse põhiprojekti tellimiseks ja katusekatte vahetuseks
- Kullamaa vesiveski – 8200 eurot katusekattematerjali ostmiseks
- Virtsu linnuse varem – 7500 eurot linnuse konserveerimise jätkutöödeks
- Lihula mõisa tuuleveski – 6000 eurot müüri ja lami avariikonserveerimiseks

- Suure-Rõude mõisa peahoone – 5300 eurot avariiremonditöödeks (vastavalt tegevuskavale)
- Taebla koolihoone – 3000 eurot vihmaveesüsteemide korrastamiseks ja sajuvee eemalejuhtimiseks
- Lihula mõisa viinaait – 1400 eurot lõunapoolse otsaseina avariirestaureerimiseks

Väärtuslike detailide uurimine, restaureerimine ja konserveerimine

- Lihula, Tallinna mnt 8 – 5500 eurot saelõikeliste puitdetailide restaureerimiseks
- Lihula, Tallinna mnt 17 – 4200 eurot välisuste restaureerimiseks
- Haapsalu raudteejaama peahoone – 2000 eurot kaheksa seinamaali ja 16 marmoreeritud maalivälja konserveerimiseks
- Haapsalu raudteejaama tööliste elamu 2 – 750 eurot koopiaakende valmistamiseks

ALLIKAS: MUINSUSKAITSEAMET

Ta lisas, et vald on omalt poolt veskile uue katusekatte pannud ja avad sulgenud.

Toetust sai ka Lihula mõisa viinaait. Toetusraha eest korrastatakse selle viletsas seisus olev lõunapoolne viil.

5300 eurot eraldati töödeks Suure-Rõude mõisa puidust peahoones. Kalli Pets selgitas, et seal on saali põrand väga kehvast seisust, sisse kukkumas, ning keldrisse tungib vesi. Mullu tehtud tegevuskava näeb ette, et kõigepealt planeeritakse maja ümbruse pinnas, et vihmavesi eemale juhtida, ning võetakse üles ka

saali põrand. Ülesvõetud laud ladustatakse, et neid oleks võimalik edaspidi taas kasutada.

Väärtuslikud detailid korda
Haapsalu sai muinsuskaitseamet Lihulas Tallinna mnt 8 asuva nn Jaani kõrtsi saelõikeliste puitdetailide restaureerimiseks akendel, katuseviilul ja rõdul. Eeskujuks on vanad fotod. „Kui see saab tehtud, on väga uhke, maja saab oma ajaloolise väljanägemise tagasi,” ütles Kalli Pets.

Lihulas toetati ka Tallinna mnt 17 apteegimaja ukse taas-

tuste kõrval raha ka väärtuslike detailide uurimiseks, restaureerimiseks ja konserveerimiseks. Siit sai toetust neli Läänemaa objekti.

Suurima, 5500 euro suuruse toetuse eraldas muinsuskaitseamet Lihulas Tallinna mnt 8 asuva nn Jaani kõrtsi saelõikeliste puitdetailide restaureerimiseks akendel, katuseviilul ja rõdul. Eeskujuks on vanad fotod. „Kui see saab tehtud, on väga uhke, maja saab oma ajaloolise väljanägemise tagasi,” ütles Kalli Pets.

Lihulas toetati ka Tallinna mnt 17 apteegimaja ukse taas-

gemist mitte apteegi põhi-, vaid kõrvaluksega. „Seal on üsna ilmetud talveuksed ees, aga nende taga on peidus korraliku tahveldisega uhke uks,” selgitas Pets.

Muinsuskaitseamet toetab ka Haapsalu raudteejaama laemaalungute konserveerimist. Kalli Pets ütles, et tegemist on seal suisa avariikonserveerimisega. „Kui konserveeritud neid maalunguid alt vaatasid, tundus, et maalunguil pole häda midagi. Üles minnes oldi ehmunud, sest maalid on sellises seisus, et võivad maha pudeneda,” rääkis muinsuskaitseinspektor.

Läänemaa ühistupoed saavad pangakontoriteks

KRISTJAN KOSK
kristjan.kosk@le.ee

Sügisest hakkab Eesti tarbijajühistute keskühistu ehk Coop Eesti pakkuma Konsumi ja A ja O poodides pangateenuseid. See juhtub ka Lihula ja Haapsalu tarbijate ühistu kauplustes.

Möödunud esmaspäeval teatasid Coop Eesti ja Inbank AS, et omandasid vastavalt 59,7 ja 25 protsenti Moskva Pangale kuulunud Eesti Krediidipanga aktsiaist. Septembrini kannab pank Krediidipanga nime, hiljem muutub

see aga Coop Pangaks. Coop Eesti pressiesindaja Martin Miido selgitas, et uue panga eesmärk on tuua igapäevased pangateenused taas inimeste kodule lähemale.

Kuidas täpsemalt hakatakse toidukauplustes pangateenuseid pakkuma, on Miido sõnul praegu veel vara öelda. „Osasse kauplustesse rajame panga tarvis eraldi ruumi, väiksemas pakutakse pangateenuseid kassast,” selgitas Miido.

Mis teenused ja millises mahus täpsemalt Läänemaa Konsu-

sanduvad, ei osanud Miido samuti täpsustada. Ta viitas, et panga käivitamine on algusjärgus ja konkreetsete lahenduste väljatöötamine käib. „Esmalt avame pangateenuse suuremais kauplustes, hiljem liituvad ka väiksemad kauplused,” sõnas ta.

Keskühistu juhi Jaanus Vihandi sõnul on eesmärk pakuda igapäevaseid pangateenuseid seal, kust suurpangad viimaste aastate jooksul lahkunud on. „Coop on Eesti suurim, 600 000 füüsilise kliendiga ühistuline organisatsioon, mis koosneb 19

ühistust,” ütles Vihandi. Ta lisas, et Coopile on oluline, et nende kliendid ei peaks elementaarse pangateenuste saamiseks sõitma kümnete kilomeetrite kaugusele.

Coop Panga tegevjuhiks saab endine Hansapanga jaepanganduse juht Margus Rink. „Pank keskendub eelkõige maapiirkondade eraklientidele, aga ka nendega seotud väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele,” ütles Rink.

Eelkõige soovitakse Coop-i praeguste klientidele pakku-

da igapäevapanganduse teenuseid. Teine tootepakett on finantseerimine, kus keskendutakse eelkõige väikelaenule.

Sügisel tullakse tema sõnul välja ka internetipangaga. See tähendab, et kui praegu käivad inimesed kaupluses piima ja leiba ostmas, siis sügisest saavad nad peale piima ja leiva ka laenu võtta.

Coopi ja Inbanki eesmärk on välja osta ka ülejäänud 20 protsenti Eesti Krediidipanga väikeaktsionäridest ning kaasata tehingusse lisa-finantsinvestor.

● LÜHIDALT

ARVO TARMULA

Prokurör kaebas Nõva vallavanema õigeksmõistmise edasi

Prokurör Küllike Kask on esitanud Tallinna ringkonnakohtule apellatsioonkaebuse Nõva vallavanema Deiv Rahumäe õigeksmõistmise peale.

Prokurör esitas apellatsioonkaebuse 30. jaanuaril. „Prokurör taotleb tühistada Pärnu maakohut otsust täielikult,” ütles Tallinna ringkonnakohtu pressiesindaja Anneli Vilu. Ringkonnakohus ei ole veel apellatsiooni asjus seisukohta võtnud.

Süüdistuse järgi kandis Nõva vallavanem Deiv Rahumägi 2014. aastal oma ametiauto sõidupäevikuisse valeandmeid auto kasutamise ja läbitud vahemaade pikkuse kohta ning esitas need andmed vallavalitsuse raamatupidajale.

Pärnu maakohus leidis, et Rahumägi tuleb omastamises õigeks mõista, võltsimise episoodis aga tuleb kriminaalmenetlus lõpetada, sest Rahumägi tegevuses esinevad väärted tunnused.

Kristjan Kosk

ARVO TARMULA

Silvia Urgas kandideerib kirjanduse aastaauhinnale

Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali aastaauhindade põhizürii valis luuleauhinna kuue nominendi hulka ka Haapsalust pärit Silvia Urgase (pildil) debüütokogu „Siht/koht”. „Olin väga üllatunud, kui mulle helistati,” ütles praegu Tallinnas juristina leiba teeniv Silvia Urgas. „Sellist asja ei oska ju oodata, kui avaldad oma esimese kogu.”

Silvia Urgas on pärit Haapsalust ja lõpetas 2011. aastal Wiedemanni gümnaasiumi. Mullu sügisel sai ta „Siht/koha” eest juba aasta Betti Alveri debüüdiauhinna.

Kultuurkapitali luulekogu aastaauhinnale kandideerivad ka Jüri Kolk, Marko Kompus, Kaur Riismaa, Elo Viiding ja Vladislav Koržets.

Aastaauhinna nominendid valis välja žürii koosseisus Berk Vaher (esimees), Doris Kareva, Heli Allik, Kadri Tüür ja Paavo Matsin.

Laureaadid kuulutatakse välja emakeelepäeval, 14. märtsil 2017.

Tarmo Üuemaa

Jysk avab Rannarootsi keskuses poe

Haapsalu Rannarootsi keskuses avab kevadel ukseid rahvusvahelise kodukaupade keti Jysk kauplus. Kauplus hakkab tegutsema 1100 ruutmeetril, millele lisandub 300 ruutmeetrit suveala. Klientide teenindamiseks luuakse 10 uut töökohta.

Rannarootsi keskuse juhataja Kätlin Sasse sõnul toob Jyski lisandumine kaasa uute külastajate huvi laienenum kaubavaliku tõttu, mida pole Läänemaal varem pakutud. Koos uue poega muutub Rannarootsi keskuse siseosa, kus kolib osa kauplusi uutesse ruumidesse.

Taanist alguse saanud Jysk on maailma üks kiiremini kasvavaid jaemüügi poekette. Jysk pakub suurt valikut kodukaupu, aidates sisustada kõiki eluruumi esikust vannitoani. Rannarootsi keskuse Jysk on keti üheksas kauplus Eestis.

Tarmo Üuemaa

● NOORE KUNSTNIKU KONKURSS

Ilon Wiklandi preemia võitis Aliis Vatku

Pühapäeval, Ilon Wiklandi 87. sünnipäeval kuulutati Haapsalus välja Ilon Wiklandi nimelise noore kunstniku preemia konkursi võitja.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Ilon Wiklandi litograafia ja 500 euro suuruse preemia pälvis peagi 14aastaseks saav Aliis Vatku Haapsalu kunstikoolist. Tema juhendaja on Aide Leit-Lepmets.

Žürii liikmed Krista Kumberg, Viive Noor, Tea Tammelaan, Kersiti Tiik ja Maarja Aaloe tegid laekunud tööde seast esialgse valiku. Hinnati klassikalist oskust joonistada ja teose isikupära. Parimaid töid esitleti arvuti vahendusel ka Ilon Wiklandile, kes tegi viimase, otsustava valiku.

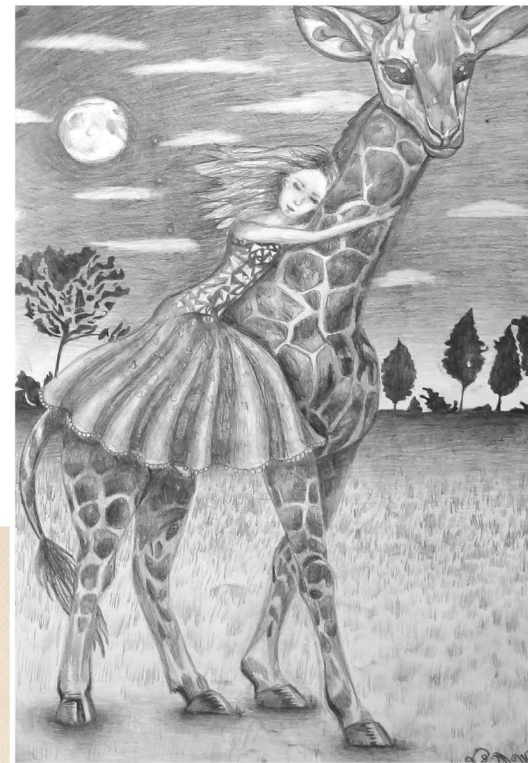
Siht originaalsusele

Aliis Vatku tööd olid Ilon Wiklandi meelest väga originaalsed ja lähitud autori enda ideedest. Žürii arvates on Aliis oma vanuse kohta küps tegija, kes valdab hästi tehnikat. Tema joonistustelt hakkavad silma huvitavad detailid, samuti on tunda noore kunstniku peent huumoritaju. Maria Eliisa Metsise tööd hakkasid silma erakordse värvikülluse ja positiivsuse poolest. Mari Poomi tööd aga võlusid oma isikupärase stiiliga.

Ilon Wikland tänas kõiki konkursil osalenuid ja toonitas selgi korral, et noor kunstnik peab kindlasti võtma sihiks olla originaalne. Ei tohi kopeerida teiste töid, vaid tuleb leida oma stiil. „Kunstnikuks olemine on aidanud minul leida oma identiteet. Soovin kõigile noortele kunstnikele edu,” lisas Wikland.

Haapsalu kunstikooli õpetaja Aide Leit-Lepmets ja õpilane Aliis Vatku võtsid pühapäeval vastu Ilon Wiklandi noore kunstniku preemia.
2 • ARVO TARMULA

Konkursil osalejail tuli esitada vähemalt kolm tööd, sealhulgas kaks illustratsiooni vabalt valitud tekstile. Tänavu laekus konkursile taas töid üle terve Eesti – Tallinnast, Tartust, Pärnust, Viljandist, Kuressaarest, Haapsalust ja mujalt Läänemaalt. Konkursist võttis osa 29 noort.

Kolmas kord

Teise preemia (300 eurot) sai 14aastane Maria Eliisa Metsis Märjamaa muusika- ja kunstikoolist, juhendaja Anne Muinaste. Kolmanda preemia (200 eurot) pälvis Vanalinna hariduskollegiumi õpilane Mari Poom (18), juhendaja Margot Kask.

Konkurss peeti kolmandat aastat ning on ellu kutsunud eesmärgiga julgustada noori kunstnikke nende loomerännaku alguses.

Varem on peaauhinna saanud Liisamari Viik Pärnu kunstikoolist ja Anna-Liisa Sääsk Viljandi kunstikoolist.

Kõigi konkursil osalenute parimaist töödest on Iloni Imedemaa teise korruse saalis näitus, mis jääb huvilistele avatuks märtsi lõpuni.

Läänemaaga seotud kultuuri- ja ühiskonnategelaste tähtpäevi – veebruar

4. veebruaril möödus 120 aastat kooliõpetaja ja looduskirjaniku **Kustas Põldma** (Gustav Põldmann) sünnist Kolovere vallas. Surnud 2. augustil 1977 Tartus.

6. veebruaril sai 60aastaseks Haapsalus sündinud poliitik ja riigiametnik, endine Lääne maavanem ja Eesti Panga president **Andres Lipstok**. Riigivapi II klassi kavaler 2006, Haapsalu linna aukodanik 2013.

6. veebruaril sai 60aastaseks Haapsalu kultuurielu edendaja, endine Haapsalu kuursaali tegevuse korraldaja **Sirje Ginter**. Haapsalu vapimärk 2007.

6. veebruaril möödus 70 aastat Haapsalu keelpillifestivali algataja ja korraldaja **Tõnu Reimanni** sünnist. Surnud 23. aprillil 2016. Haapsalu vapimärk 2008.

7. veebruaril saab 75aastaseks jääpurjetaja ja purjetaja **Vello Kuusk**, kes on DN-klassis MMil võitnud kaks pronksmedalit ja tulnud Euroopa meistriks.

8. veebruaril saab 60aastaseks Lihulas sündinud laulja, metsosopran **Virve Loodsalu**.

9. veebruaril möödub 105 aastat viuldaja, dirigendi, kooliõpetaja ja organisti **Raivo Eren-di** sünnist Narvas. Oli Haapsalus kooliõpetaja. Surnud 25. juunil 1998 Tallinnas.

9. veebruaril möödub 125 aastat näitleja **Ruts (Rudolf) Baumani** sünnist Kullamaa kihelkonnas Maidla külas. Surnud 17. septembril 1960 Ellamaal.

11. veebruaril saab 70aastaseks Haapsalu põhikooli saksa keele õpetaja **Elle Oruste**. 1993. aastast Eesti teeneline õpetaja.

12. veebruaril möödub 120 aastat kooliõpetaja ja kodu-uurija **Anton Pikkbergi** sünnist Lihula vallas. Surnud 11. juunil 1972 Koerus.

13. veebruaril möödub 85 aastat Haapsalus lapsepõlve veetnud kaevandusinseneri, harrastuslavastaja, filmimehe ja lenduri **Lembit Palmi** sünnist. 1944 lahkus Saksamaa kaudu USAsse. 1973 lendas esimese eestlasena üksi üle Atlandi ookeani ja tagasi. Surnud 31. augustil 2011 USAs Los Angeleses.

14. veebruaril saab 60aastaseks korvpallitreener ja Haapsalu linna spordibaaside juhataja **Tarmo Tuisk**. Haapsalu vapimärk 2017.

17. veebruaril möödub 155 aastat kooliõpetaja ja kirjaniku **Eduard Bornhöhe** sünnist. 1882–1884 ja 1887–1888 oli Läänemaal Matsalu mõisas koduõpetaja. Surnud 17. novembril 1923 Tallinnas.

18. veebruaril möödub 85 aastat loodusteadlase ja ornitoloogi **Sven Onno** sünnist Tallinnas. 1957–1974 töötas Matsalus. Hukkus 13. juunil 1974 Väinamerel.

20. veebruaril saab 90aastaseks Kõrbla vallas sündinud kergejõustiklane ja kohtunik **Robert Soostar**. 1964–1983 oli Haapsalu VSÜ Kalevi esimees.

25. veebruaril saab 55aastaseks muusik, ajakirjanik, kooliõpetaja ja poliitik **Andres Ammas**. Riigivapi teenetemärk 2006.

26. veebruaril saab 85aastaseks Tartus sündinud ornitoloog ja loodusteadlane **Olev Renno**. 1958–1968 töötas Matsalus.

26. veebruaril saab 70aastaseks Hanila vallas sündinud koorijuht ja pedagoog **Undel Kokk**. Suvekodu Hanila vallas.

27. veebruaril saab 60aastaseks harrastuskunstnik **Nadežda Gorbušina**.

Koostanud Kaire Reiljan

Mathura jutustab Matsalu viimase külaelaniku loo

Reedel esitles luuletaja Mathura Haapsalu raamatukogus oma esimest proosaraamatut „Jääminek”.

„Peategelane elab külas jõeluhaga, kuhu on ta jäänud üksi. Ta on oma kodukohta nii palju kiindunud, et ei ole nõus sealt ka kusagile mujale minema,” tutvustas Mathura raamatut.

„Neid külasid, kuhu on jäänud vaid mõni üksik maja, leiab Läänemaal ikka ja mitte ainult siin. Minul on olnud huvitav mõelda, kuidas paistab maailm nende inimeste perspektiivist, kes on sinna alles jäänud. Kes on seal olemist nii palju väärtustanud, et nad ei ole sealt lahkunud,” selgitas Mathura.

„Väga hea meel on seda tutvustada just Haapsalus, sest raamat ise on palju Läänemaaga seotud, nagu ma ka ise olen Läänemaaga seotud,” ütles kirjanik kodanikunimega Margus Lattik. „Kõik minu lapsepõlvesuved, uusaastad ja muud tähtpäevad möödusid Lihulas, kust on pärit minu ema ja kus elavad mu vanavanemad.”

Mathura sõnul on lugu ja raamatu maastikud teda aastaid saatnud. „Mulle tundub, et see raamat, rääkides vanast mehest, on ometi ka mu lapsepõlvema-

mat ja on aidanud mul kokku võtta oma lapsepõlvemälestused Läänemaalt. Teisalt on see raamat ka austusavaldus mu vanavanematele ja põlvkonnale, kes sääras elu on näinud,” ütles ta.

„See tundub mulle omal moel ka teatud sõnum praegusele ajale. Inimesed koonduvad linnadesse, aga võib-olla unustavad üksinduse ja vaikuse, mida säärase elu võib pakkuda. Kui olen vaadanud oma vanavanemaid, siis tundub mulle, et nende arusaam loodusest on märksa sügavam, kui minusugusel kipub tänapäeval olema,” sõnas ta.

„Mult on küsitud, mis ta siis vormilt on. Mõtlesin, et tegelikult on see võib-olla endiselt luuletus, lihtsalt üks pikaks läinud luuletus,” kirjeldas Mathura oma esimest proosateost.

Varem on Mathural ilmunud kaheksa luulekogu, üks reisiraamat ning koos Kaido Kirikmäega ka plaat „Külaturul paadisadama ääres”.

Mathurat saatis reedesel esitlusel Kadi Uibo, kes on muuhulgas tegutsenud ansamblites Dreamphish, Ragatmika, Cloudspeak ja Kirtana Rasa ning osalenud muusikaprojektides Veneemaal, Norras ja Indias.

TARMO ÕUEMAA

Haapsalu teise uisumaratoni põhidistantsile tormas üle 70 osavõtja.

ARVO TARMULA

Saaremaa mees Kuido Koppel triumfeeris teist korda Haapsalu merejääll korraldatud 27kilomeetrise uisumaratonil. Kiireim läänlane Margus Nerman lõpetas kuuendana.

KRISTJAN KOSK
kristjan.kosk@le.ee

Pühapäeva keskpäeval Vasikaholmi rannas merejääll peetud Haapsalu teisel uisumaratonil kihutas Kuido Koppel (pildil) koos oma konkurendi Lauri Koortiga esimestel meetritel teistest ette. Pärast esimest 9kilomeetrist ringi oli nende edu teiste ees ligi kaks minutit.

Paarisrakendina läbiti ka teine ring ja lõviosa kolmandastki. Umbes kilomeeter enne finišit lisas Koppel tempot ja jättis Koorti selgelt enda selja taha. Koppeli ajaks märgiti 1.03,54, Koort kaotas talle üheksa sekundit.

Läänlased uisumaratonil

6. Margus Nerman
14. Toomas Teesaar
18. Marko Ulla
21. Agu Lehemaa
27. Jüri Saatmäe
29. Tauno Riibak
31. Ülar Valksaar
39. Kadri Lukk

Rajalõik, kus Koppel konkurendi maha jättis, oli krobeline ja nõudis võistlejail head uisuvallitsemise oskust. „Nägin, et konkurent oli krobedal rajalõigul veidi hädas. Siis sai mulle selgeks: nüüd tuleb minna,” ütles Koppel. „Koort on tuntud kui hea sprinter ja viimase sirge peale poleks tahtnud lõplahendust jätta.”

Matkaisu eelis

Koppel tunnistas, et ka teiseks jäänud mehel oli tema võiduse suur panus. „Tuulisel merejääll saime vaheldumisi üksteise selja taha tugeva vastutuule eest peitu pugeda,” ütles Koppel. Kolmandana lõpetas Alar Nigul, kes kaotas kahele esimesele juba üle nelja minuti.

Kiireim naine Haapsalu uisumaratonil oli Sandra Alusalu. Ajaga 1.08,38 oli ta üldarvestuses viies. Mullu õnnestus Sandra Alusalul koos Koppelig teistest ette kihutada, tänavu see ei kordunud. Alusalu rääkis pärast finišit, et juba soojendusel sai selgeks, et Koppelile tulude täna võtta ei õnnestu.

„Koppel sõitis ühe soojendusringi matkaisuodega, teise aga kiiruisudega. Võistluseks valis

ta matkaisu,” sõnas Alusalu. Ta selgitas, et avaveele kohaselt oli jää krobeline ja eelise said just matkaisuuga startijad. „Minul valikut ei olnud, sest olin kaasa võtnud ainult kiiruisud,” teatas Alusalu. Kõigest hoolimata jäi ta maratoniga väga rahule.

Läänlastest osutus kiireimaks kuuendana lõpetanud Margus Nerman, kes läbis 27 km ajaga 1.11,09. „Loomulikult on üllatus, et nii etteotsa suutsin uisutada,” rõõmustas Nerman. „Natuke on kahju, et meie kolmik ees sõitvast pundist maha jäi.”

Uisutamine on lahe

Nerman uisutas suurema osa rajast kaheksandal kohal, aga finišiheitusel suutis ta end kuuen-daks pressida. Nerman rääkis, kuidas kartis, et mängis oma

trumbi maha viimasel tagasirgel, kui vedas pikalt vastutuules oma gruppi. Endalegi üllatuseks oli Nerman finišis oma grupi meestest kõige väledam.

Teine läänlane oli üldarvestuses 14. kohaga lõpetanud Toomas Teesaar.

Läänemaa naistest oli kiireim pigem suusatajana tuntud Kadri Lukk ajaga 1.34,02. Üldarvestuses andis see 39. koha.

„Uisutamine on lahe. Peab tunnistama, et sellistel lumeta talvedel isegi lähedam kui suusatamine,” teatas Kadri Lukk sotsiaalmeedias.

Enne uisumaratoni põhidistantsi tehti ka 6,5kilomeetrine rahvasõit. Selle võitis ülekaalukalt Mirjam Kander. Üldse lõpetas põhisõidu 72 ja rahvasõidu 48 uisutajat.

Maily Märss tõi U14 meistri-võistlustelt kaks pronksi

Haapsalu kergejõustikuklubi kasvandik Maily Märss võitis nädalavahetusel Tallinnas Lasnamäe kergejõustikuhallis Eesti U14 vanuseklassi meistrivõistlustel kaks pronksmedalit.

Maily Märss sai ühe pronksmedali 60 meetri tõkkejooksus ja teise teivashüppes. Eeljooksus sai ta aja 10,00, finaalis suutis seda veelgi parandada ja ilusa jooksupäeva sündis võimas isiklik rekord 9,88, mis andis tubli kolmanda koha.

Emma-Lotta Saar jooksis ka tublilt, olles 15. ajaga 10.74. Tõkkesprindis tuli medalijahile 35 tüdrukut. Ka teivashüppes sai Maily Märss hakkama uue isikliku rekordiga. Tulemus 2.70 oli samuti pronksmedalit väärt. Kaks medalit pani mõistagi rõõmustama ka neiu vanemad. „Olen tütre üle väga rõõmus. Alles eelmisel päeval võistles ta tennises ja olin natuke mures, aga kõik läks hästi ja Maily on tubli,” ütles Maily isa Kaido Märss.

Maily Märss (vasakul) ja treener Kaja Ladva.

ERAKOGU

Tublid olid meistrivõistlustel ka Läänemaa kergejõustikuklubi noored sportlased. Olgu nimetatud, et Läänemaa kergejõustikuklubi esindasid taas Lõuna-Läänemaa koolide sportlased. Sel korral oli ühe mütsi alla tulnud lausa neli kooli: Lihula gümnaa-

sium, Metsküla algkool, Kõmsi algkool ja Virtsu põhikool. Kõik need lapsed käivad Lihulas jalgpalli- või kergejõustikutreeninguil.

Päeva parimad tulemused saadi kuulitõukeringis. Tütarlaste võistlusel saavutas Kulla Saatmäe tulemusega 8.99 kaheksanda koha. Poiste võistlusel tegi aga veel parema etteaste Robert Idvani. Tulemus 10.25 andis talle viienda koha. Medalist jäi Virtsu kooli poissi lahutama kõigest 31 sentimeetrit.

Läänemaa kergejõustikuklubiga võistlustel kaasas olnud purjetamistreener Priit Rüütel nentis, et seda võistlust oli hea vaadata. „Tuli tahtmine ise kohe starti minna. Lapsed on tublid,” ütles ta.

Üldse osales alla 14aastaste noorte kergejõustiklaste tähtsaimal sisevõistlusel üle 300 noorsportlase 35 kergejõustikuklubist.

JAANUS GETREU

Jäärajasõitjad kihutasid Österbys

Pühapäeval peeti Österby sadamas selle aasta esimene etapp jäärajasõidus. Osales 65 sõitjat üheksas võistlusklassis. Lään-lasi oli 30 ja neil õnnestus jätta koju parasjagu palju poodiumikohti.

4WD-klassis sai kolmanda koha Ain Laiverik. Kuna Laiverik osales ainsana klassis 4WD-Sport, sai ta selles muidugi esikoha.

Esiveolistel autode arvestuses võitis läänlane Valmar Gilden Eero Labotkini ja teise läänlase Marko Kukuškini ees. Rico Rodi oli viies, Jako Allika seitsmes, Kaido Märss 11. ja Cärolyn Soidla 14.

Tagaveolistel autodega oli stardis kuus läänlast. Neist Raino Kleemann tuli teiseks, Marko Kukuškin kolmandaks, Kalle Kruusma viiendaks, Martin Jaanus kuuendaks.

SU-klass algas läänlastele hästi, esimeses voorus oli Martin Jaanus esimene ja Kal-

le Kruusma teine. Lõpuks olid läänlastest Kalle Kruusma kolmas, Martin Jaanus neljas, Andres Kruusma viies, Egert Jakob seitsmes ja Bruno Jakobi kaheksas.

Naiste klassis osales kaks võistlejat. Võitis Cärolyn Soidla teise noore Britta-Mai Martini ees.

Noorte klassis oli läänlastest Jako Allika teine, Marcus-Indrek Simmer neljas ja Cärolyn Soidla viies.

Veteranidest osalesid Valter Puda, Toomas Lemberg ja Hil-lar Kruusma. Selline oli ka paremusjärjestus.

Klassis 2WD-Sport võitis läänlane Rico Rodi. Egert Jakob oli neljas ja Kalle Kruusma viies.

Kui vähegi ilma lubab, on jääraja teine ja kolmas etapp kavas tuleval nädalavahetusel 11. ja 12. veebruaril. Osalejate registreerimine algas eile.

KALLE KRUUSMA

LÜHIDALT

Laskurid said hilinemisega Eesti rekordi laskmises

Eesti laskmise möödunud aasta parimate tunnustamisel said meie noored üllatuse osaliseks. Juunis peetud Euroopa meistrivõistlustel püstistas Eesti püstolitdrukute võistkond uue Eesti rekordi 1638 silmaga.

Võistkonnas lasid ainult Läänemaa spordikooli õpilased: Lydia Kurus, Kerli Neljas ja Kaisa Kuusik. Toona saavutati Euroopa meistrivõistlustel kaheksas koht 1638 silmaga.

Mati Seppi

ERAKOGU

Särg sai lausvihmas 17. koha

Haapsalu kardisõitja Robin Särge (pildil) sai nädalavahetusel Itaalia kardisarjas WSK Super Master OK-Juniori klassis võidusõidul 17. koha.

Tervet võistlusnädalavahetust saatis lakkamatu vihmasadu, mis tegi sõitmise väga keeruliseks. „Esimene võistluspäev katkestati, sest rada oli sinna kogunenud vee tõttu ohtlik,” vahendas võistlusolusid Itaaliast Robini isa Reimo Särge.

Kuigi Robin Särge katkestas kaks eelsõitu neljast, suutis ta poolfinaalis tõusta 56 võistleja seas 28. kohale ehk kvalifitseeruda 34 finaalpääseja hulka. Lausvihmas sõidetud finaali lõpetas Robin Särge 17. positsioonil. „See on hea tulemus, sest finaali start anti ohutust silmas pidades üksteise tagant,” nentis Reimo Särge.

Järgmine etapp sõidetakse 2.–5. märtsini Itaalias 7 Laghi ringrajal.

Kristjan Kosk

Kolmandas voorus võitsid Nõva ja Haapsalu

Läänemaa korvpallimeistrivõistluste kolmandas voorus alistas Nõva kindlalt Lihula. Haapsalu korvpallikool oli napilt parem Tradilost.

Nõva ja Lihula kohtumine kujunes vägagi ühepoolseks. Kohtumine lõppes 91:53 Nõva võiduga. Argo Orumaa viskas 27 ja Andreas Märtsen 22 punkti.

Hoopis huvitavamaks kujunes mäng Haapsalu korvpallikooli ja Tradilo vahel, mis lõppes napi 81:79 korvpallikooli võiduga. Tradilo parim oli Gejor Ender, kes viskas 35 punkti ja hankis 10 lauapalli. Haapsalu korvpallikooli ridades hiilgas Dmitri Tšerepanov, kes kogus 32 punkti.

Pärast kolmandat vooru juhib meistrivõistlusti Nõva, kes on võitnud kõik kolm mängu. Neile järgneb Haapsalu korvpallikool, kes on samuti tunnistanud ainult võite. Ühe võidu on saanud hiidlaste korvpalliklubi Askus. Lihula ja Tradilo on seni veel võiduta.

Kristjan Kosk

Palivere ketasgolfirada laieneb kevadel poole jagu

Palivere praegu 9 korviga ketasgolfirada saab juurde veel 9 korvi, mis tähendab, et seal saab pida-da ka hulga osavõtjatega võistlust, sh Eesti meistrivõistlusti ja karikavõistlusti.

Laiendus läheb maksma 5000 eurot. Sellega ostetakse korvid, viskealade tähisted jm vajalik materjal. Suurema osa mujalt tööst, korvide paigaldamine ja viskealade rajamine on kavas teha ketasgolfiklubi jt talgulistega abiga.

Lehte Ilves

Reisikiri. Viva l’Italia!

46. osa

JÄRJELUT

OLEV REMSU

Nagu legendidega ikka, kinnitab mõnigi ajaloolane, et lool on tõsi taga.

Kuidas iseloomustada ühe sõnaga Roomat, et lugeja aega ja raamatu lehekülgi kokku hoida? Olgu, mina ei ole akadeemik ega dekabrist, mina ei räägi mitte keisriga, vaid oma lugejaga, mina luban endale kolm sõna, tähendab, kolm sõna...võttu, kõik usust, esimene Jeesusest, teised jalgpallist.

Rooma on ligi kahele miljardile katoliiklasele maailma pealinn. Siin elab ka ilmeksimatu Rooma piiskop, Jeesuse Kristuse asemik, apostlite järglane, algkiriku pea, Öhtumaa patriarh, Itaalia priimas, Rooma kirikuprovintsi peapiiskop ja metropoliit, Vatikani Riigi Suverään, Jumala teenrite teener jne.

Mina ei taha siiski rääkida paavstist, ma tahan rääkida hoopis ühest kassist, õnnetus loomast, kellel vahest polegi nime.

Igas korralikus katoliiklikus linnas on Via Dolorosa, kannatuste rada, leina tee, kurbuse käik.

tuste rada, leina tee, kurbuse käik. See matkib Jeesuse oletatavat teekonda Kolgata mäele ristilöömisele. Via Dolorosa lähed tavaliselt mäest üles, sellel on üheksa kuni mõnisteist peatuskohta, neisse on siis märgitud ära Jeesuse tegevus selles punktis Jeruusalemmas vastavalt Uues Testamendis kirjanpandule. Harielikult on peatuskohad kaunistatud skulptuuridega, kindlasti leiata sealt vajaliku tsitaadi pühakirjast.

Miks protestantlikes-luterlikes linnades Via Dolorosat pole?

Sellepärast, et protestantism tahab olla *ratio*-usk, katolitsism on tegevuse, liturgia usk. Protestantism kuulutab individuaalsust, katolitsism kollektiivsust.

Via Dolorosadel tehaksegi ühi-seid palveparaade, kus tuntakse kõigiga koos osadust Kristusega.

Eriti uhke Via Dolorosa on muidugi Roomas. Kuidas siis muidu? See algab Colosseumi juurest, Arco di Costantino (Constantinuse triumfikaare) kõrvalt.

Alustan tõusu. Esimene tähistatud koht on Verepõld, paik, mis osteti Juuda reetmise

eest teenitud 30 hõberaha eest (need oli reetja paisanud Temp-li põrandale), matmiskoht muulastele; teine on koht, kus Pilatus näitas kibuvitsakrooni ja purpurmantlit (kuningakostüümi) kandvat Jeesust ülempreestritele ning need tema surma mõist-sid; kolmas on Jeesuse esimene kukkumiskoht; neljas koht, kus Jeesus Kolgatale minnes kohtus oma ema, Neitsi Maarjaga; viies koht, kus Küreene mees Siimon võttis Jeesuse risti ning aitas seda tükk maad kanda; kuues koht, kus Jeesus tervendab veritõbise naise, ning seitsmes Jeesuse teise kukkumise koht.

Mina kõrgemale ei lähegi. Miks?

Ma nägin juba varem, kuidas mööda kitsast ja veidi käänullist Via Dolorosa teed, mis pole auto-dele mõeldudki, tüürib üles Fiat Mini roolis blond imelises mustas suure nõelaga talvekübaras nai-

• Igas korralikus katoliiklikus linnas on Via Dolorosa, kannatuste rada, leina tee, kurbuse käik.

KULTUURITEATED

• Tervis ja Sport

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €. **Veebruarikuu eripakkumine** – seljahooldus isesoojenev mudaga 50 €. Näomassaaž ja mask 30 €. Maniküür ja pediküüri komplekshooldus 39 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja sauna-keskus avatud iga päev kl 6–9 ja 13–22. Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22. Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4400 või info@laine.ee.

• Tantsuõhtud

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 11. veebr kl 20.30 mängib ansambel PetriMetri. Tel 472 4605, 503 7289. www.framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. L, 11. veebr kl 20 tantsuõhtu, laulab Karl Madis. Pilet 12 €. Peo- ja peielauad, küsi pakkumist!

• KINO
Haapsalu kultuurikeskuses 7. ja 9. veebr kl 19 film „November“, pilet 4 €.

• TEATER
Haapsalu kultuurikeskuses 8. veebr kl 12 Rakvere teatri lavastus „Lärmisepa tänava Lot“, pilet 8 € Piletimaailmas.

Haapsalu kultuurikeskuses 8. veebr kl 19 Rakvere teatri lavastus „Ausammas“, piletid 14 ja 12 € Piletimaailmas.

• KONTSERT
Haapsalu kultuurikeskuses 15. veebr kl 19 Tanel Padari & Tomi Rahula akustiline kontsert, piletid Piletilevis 12. veebruarini 14 ja 12 €.

• KULLAMAAL
Kullamaa kultuurimajas 11. veebr kl 18 laste ja noorte kultuuriaastale 2017 pühendatud Eesti noorte vaskpilliansambli „Tuulis-brass“ kontsert. Ansambli kunstiline juht Aigar Kostabi. Kaastegev pianist Imbi Mägi. Kontsert kõigile tasuta.

• RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. Igall laupäeval kell 11 on lasteraamatukogus jutuhommik. Raamatulaenutuspunkt sotsiaalmajas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

• Näitused

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11): raamatunäitus „Lutsuga kevadesse – Oskar Luts 130“, aabitsanäitus „Eesti aabitsa lugu“. Rিদala keraamikaringi laste tööd „Linnud“. Poola illustraatori Marianna Okle-jaki illustratsioonide näitus „Imed kääride ja paberiga“.

Haapsalu linnagalerii (Posti 3): Läänemaa ühisgümnaasiumi õpilaste näitus „Kummardus Andy Warholile“.

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees fotoklubi fotonäitus „Naine meie keskel“. Kojulaenutuse vahelael fotonäitus „Haapsalu muutumine 40 aasta jooksul“. Lugemissaali seintel Helen Lemmeri fotonäitus „Tehnokraatlik ühiskond ja pärisolemine“. Egge Edusaar-Haraku näitus „Ennevanasti“. Väljapanek „Meie võitlus 1918–1920“ ja lugemissaali fuajee vitriinis on väljapanek „Triip ja Täpp“.

Spaahotelli Laine fuajee galeriis (Sadama 9/11) Liivi Paisi maalide näitus „Omamoodi omad moonid“.

Kullamaa kultuurimaja galeriis Eveline von Maydelli maailm.

• MUUSEUMID
Hanila muuseum avatud ettetellimisel. Tel 5333 8586, www.hanilamuuseum.ee

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda (Kooli 2): K–P 11–17. www.salm.ee.

Lihula muuseum talvehoosajal avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Haapsalu pitsikeskus (Karja 25): T–R 11–16 ja L 11–15.

ne. Selleks, et ta minust mööda saaks, pidin mina end vastu ääremüüri suruma. Mõtlesin veel, et kuidas auto tagasi tuleb, kas tagasikäiguga. Või on seal üleval kuskil laiem paik?

Ongi!
Näen juba eemalt, et Jeesuse teises kukkumiskohas seisab sama Mini, kübaranaine on välja tulnud ning kutsub kokku kasse. Puhtas itaalia keeles – *micio, micio!* See kõlab peaaegu samuti nagu eesti keeles miisu-miisu! Kas meie keeled on sugulased või? Ja kassid tulevad nagu käsu peale. Kust nad küll nagu maa alt välja ilmusid? Mitukümmend voostrit, kõigil sabad nagu ikoonid toki otsas püsti. Ma ei saagi edasi minna, sest daami teega risti pööratud auto seisab mul ees ning ehk peletaksin ma müüri ja masina vahelt läbipugemisega eemale kassid?

Naine hakkab kasse toitma, ta võtab tagapingilt ning asetab maha päris pika molli, sinna valab ta kilepakendeist head ja paremat. Kassid aga einestavad isuga. Üks mustvalge isand-emand hilineb, hiilib molli juurde teistest hiljem.

Mis juhtub siis? Ausõna, ma arvan, et seda ei usu keegi, ent ometi vastab see tõele.

Naine peletab hilineja eemale, ei lase looma molli ligigi.

Mina pöördun nõrdinult allamäge minekule. Jeesus suri risti meie pattude lunastamiseks, meie väikluse, meie ihnuse, meie vihameele, meie ahnuse, meie kadeduse, meie kurjuse jm lunastamiseks, ent kübaradaam peletab Jeesuse teel üht õnnetat looma!

Mitu päeva mõtlen, miks oli naine viibija vastu püha viha täis. Kas ta ei sallinud konkreetset seda kiisut või karistas ta kassi hilinemise pärast näljaga? Et järgmine kord olgu targem!

Ei, ma ei tee valeüldistust, ei laienda nähtust rahvuse peale, ei taha öelda, et itaallastel ja kassidel on kummalised suhted.

Õhtul jalutan ma Tiberi jõe kaldal, viis-kuus meetrit madalamal kui Rooma tänavate pind.

Jõgi on uuristanud oma sāngi aina sügavamaks ja sügavamaks, linn tõusnud kultuurikiht kultuurikihi järel.

Järgneb

TEATED

Haigla, Koidula, Nurme ja Jalaka bussipeatus on 10.–12. veebruaril suletud

10., 11. ja 12. veebruaril suunatakse bussiliiklus Metsa tänavalt ümber Tallinna maanteele ja Posti tänavale kaevetööde tõttu Nurme ja Metsa tänava ristmikul. Seetõttu ei läbi linnaliini nr 3 bussid Haigla, Koidula, Nurme ja Jalaka bussipeatust. Linnaliini nr 3 buss peatub neil päevadel ajutiselt Niine, Vee-torni ja Vaba bussipeatuses. Palume sõitjail olla tähelepanelik ja varuda bussipeatusse jõudmiseks rohkem aega.
• Haigla – lähimad on Okase muuseumi ja Vaba peatus.
• Koidula – lähimad on Okase muuseumi, Vaba ja Veetorni peatus.
• Nurme – lähim on Veetorni peatus.
• Jalaka – lähimad on Veetorni, Kastani kaupluse ja Niine peatus.

Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimistööd tehakse järgmistel tänavatel

• Lahe tn 34, 36 ja 38 – eeldatav lõpp 9. veebruaril. Takistatud kohalike elanike juurdepääs.
• Õpetaja tn (Õpetaja 6a – Lihula mnt) – eeldatav lõpp 10. märtsil. Suletud pool tänavat.
• Jaani tn – Lossiplats – eeldatav lõpp 10. märtsil. Võimalik, et buss nr 1 lõpetab oma marsruudi üks peatus enne Lossiplatsi. Palun jälgida ajutist liikluskorraldust ja teavitusi.
• Saue tn – eeldatav lõpp 13. veebruaril.
• Nurme tn – algus 10. veebruaril Metsa ja Nurme tn ristist. Eeldatav lõpp aprillis. Ehitustööde tõttu muutub liikluskorraldus (buss muudab marsruuti) ning 10. veebruaril on planeeritud veesulgemine. Tööde ajal on Nurme tänav suletud. Kohalikele elanikele üritame tagada sisepääsu koju autoga. Kõikumuste korral pööruda ASi Viimsi Keesitus esindaja Veera Petrova poole telefonil 5912 4777.

Tänavate sulgemine

Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimistööde tõttu on liiklus suletud järgmiselt:
• Jaani tn – lõik Lossiplats – Vee tn, ümbersõit mööda Kooli tn.
• Saue tn – lõik F. J. Wiedemanni tn – Suur-Lossi tn, ümbersõit mööda F. J. Wiedemanni ja Lahe tn.
• Õpetaja tn – lõik Õpetaja 6a – Lihula mnt, osa tänavast suletud, saab mööda sõita.
• Nurme–Metsa tn ristmik, suletakse 9.–12. veebruaril, ümbersõit mööda Haava ja Niine tn.
Palume tekitatud ebameeldivuste pärast vabandust.

AS Viimsi Keesitus

Austatud tellijad, kellel on sõlmitud e-arve püsimahe leping.

Tehnilistel põhjustel tuli tellijaile veebruari e-arve topeltsummas.

Topeltsumma tasunutele märtsikuus e-arvet ei esitata.

Palume vabandust. Lääne Elu

MÜÜK

Müüa kütte- ja kaminapuud nii lahtiselt kui ka võrgus 40 l / 60 l, klotsid ja tulehakatis 40 l võrgus ja lehtpuu saepuru kotis. Tel 501 8594, kaminapuu.ee.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuidu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores lepp 28; kask 35; okaspuu 33 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubriketti. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Nigula Saeveski müüb ehituslikku saematerjali ja küttepuid (konteineris). Ka saagimisteenus. Tel 502 0531 ja 502 1792.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuid müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tame alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Müüa 3 m küttepuid (hall lepp, kask, saar) koos kohaleveoga. Hind kokku-leppel. Samas müüa saetud-lõhutatud küttepuid mitmes pikkuses (hind al 27 €/rm). Kohalevedu. Tel 505 3786.

Puidubriketti 960 kg alus 149 €. Puidugraanul 990 kg alus 185 €. Rohkem infot kodulehelt balticpellet.ee või tel 5891 5954. Hinna sees kojuvedu Läänemaal.

Müüa toored halupuud 30–60 cm (lepp, must lepp, saar, kask) veoga. Tel 517 5783.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Lepp, segalehtpuu 29, must lepp 32, saar, kask 35 €/rm. KUIV PUU – okas 35, segapuu 37, segalehtpuu 39, lepp 41, must lepp 44 €/rm. Kriske OÜ. Tel 5648 6058.

Müüa soodsalt ehituslikku saematerjali ja tiseripuitu. Ka küttepindude müük. Asume Läänemaal. Tel 5687 3966.

Mälestame kallist naabrit
VALTER SOOSAART.
Südamlik kaastunne lähedastele.

Karlo perega

Südamlik kaastunne Kelly Veskele kallile
vanaisa
kaotuse puhul.

Liisi ja Joonas

Südamlik kaastunne perekond Veskele
isa, äia ja vanaisa
kaotuse puhul.

Lääne Elu

OST

Läänemaa Jäätmejaam ostab vana-paberit, pappi ja kilet 20 €/t. Avatud E–R 9–17, L 9–14. Tel 5668 1436.

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Ostan või rendin ajaloolist kalapüügiõigust. Kõik pakkumused oodatud. Tel 5857 5060.

Taebla Vanametallis aasta alguse kampaania raames romusõiduki hind al. 95 €/t. Auto arvelt maha võtmine kohapeal. Vedu kokkuleppel. Info tel 5684 4145 või 5620 0240. www.taeblaauto.ee.

KOOLITUS

Fixum Autokoolis algavad 11. veebruaril **VEOAUTOJUHI AMETIKOOLITUSE KURSUSED.** Info tel 475 5255, 511 8111.

AUTOD

Müüa 4 VW velgedel rehvi, mõõt 185/65/14. Hind 100 €. Tel 5341 2912.

Ostan avariilisi autosid (Daewoo Lanos, Hyundai Accent, Opel Vectra 20, Volvo 240, 244, 940, 740). Tel 5627 4404.

KINNISVARA

Aarete KINNISVARA Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE. Tel **473 4376.**

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Triovara Halduse OÜ ostab põllu- ja metsakinnistuid üle Eesti. Tel 507 2231.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

TEENUS

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Korstnapühkimisteenus. Tel 5567 4532. Helistada E–R kell 8–17!

Ohtlike puude langetus ja lõikus tõstukilt! Kontakt info@puupoisid.eu või tel 5665 9446.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Puurkaevude puurimine ja projektee-rimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeral-dus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remondi-töid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päe-va nädalas. Välismaal omandatud pikaajaline kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrus-majade trepikojad jm. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toreks ja meel-dejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Trepid ja treppide valmistamine. Töö kiire ja kvaliteetne, tasuta konsultat-sioon. https://www.facebook.com/Tre-piabi/ Infotel 5560 1008. Risto

Ehitusfirma Developing OÜ

- * katuste renoveerimine,
- * fassaaditööd,
- * majade ehitus,
- * üldehitus.

Tagame kvaliteedi. Pakume koostööd korteriühistutele. Tel **5373 7796.** www.developing.ee

Teostame korterite ja eramajade kõiki sisetöid, sealhulgas väiksemaid remonditöid. Küsi julgelt lisainfot tel 5632 7955.

Viin ära teie majast, korterist ja keld-rist kodumasinaid, vana mööblit, me-talli, ehitusprahiti jms. Lammutustööd. Veoteenused. Tel 5802 9660.

Raie tööd ja metsa väljavedu. Tel 5804 8991 või 520 9687.

TÖÖPAKKUMINE

Timberston Ehitus OÜ otsib oma meeskonda • **RAIETÖÖLIST** ja/või **RAIEBRIGAADI** • **KOGEMUSTEGA EKSKAATORIJUHTI** (roomikeks-kavaatorile) • **MINILAADURIJUHTI** (CAT 380 lintidega; võsafreesitööd; vajalik C-kategooria juhuluba; vajalik laaduriga töötamise kogemus). Li-sainfo tel 565 5342 või saada oma CV e-aadressil info@timbertsonehi-tus.ee.

Vajatakse õmblejaid Lihulas. Kauge-malt tulijale sõidukompensatsioon kokkuleppel. Varasem töökogemus õmblejana tuleb kasuks. Info 5669 2144 (Tiitu).

Baltic Forest OÜ Paikuse saeveski pakub tööd kogemustega ketassae-operaatoritele. Töötasu kuni 1800 eurot kuus (bruto). Töö soojustatud hallis. Info info@balticforest.ee, tel 5664 9289.

TÖÖOTSIMINE

Maaler-krohviija otsib tööd. Tel 5637 1399.

METS

Ostan metsakinnistuid looduskaitse-alal khvmpk@gmail.com, tel 5343 5218.

Täname kõiki sugulasi, sõpru, tuttavaid ja töökaaslasi, kes olid meile toeks sellel raskel ajal, kui saatsime viimsele teekonnale oma kalli poja, isa, elukaaslase, venna ja onu

MEELIS SAMMELI.

Omaksed

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid.** Tel **511 0415** ja **517 9866.**

MITMESUGUST

Otsin bridžimängu partnerit. Soovitav oleks oma ea kohta rahul-davalt väljanägevat aastates daami ja et võib-olla leida edaspidiseks ühiseid huvisid vanaduspäevade ja vaba aja veetmiseks. Arusaamatuste ärahoidmiseks: olen 76aastane, 190 cm pikk, 115 kg ras-ke värske Haapsalu elanik. Täpsem info tel 656 0154.

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Loe veebis www.le.ee

TEATED

Haapsalu linn müüb Osta.ee oksjonikeskkonnas korteri-omandi, aadress Suur-Lossi 26-1

Korteriomandi aadress Suur-Lossi 26-1, Haapsalu; kinnistu registriosa numbriga 2356732; katastritunnusega 18301:004:0240; eluruumi üldpind 35,9 m²; 359/2274 mõttelist osa kinnistust. Katastriüksuse sihtotstarve: elamu-maa 50%, ühiskondlike ehitiste maa 10% ja ärimaa 40%.

Varaga tutvumiseks pöörduda tööpäe-viti Haapsalu linnavalitsuse linnavara peaspetsialisti Madis Raudsepa poole (tel 472 5311, mob 5344 5699, e-post madis.raudsepp@haapsalulv.ee).

HAAPSALU

1279 AASTA KOGEMUST

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts kuulutab välja EMKF meetme „Kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamine” 2017. aasta taotlusvooru

Projektitoetuse taotlusi võetakse vastu järgmistes tegevussuundades:

1. Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine. Toetusvahendite maht 205 882 €
2. Kalandustoodete töötlemine ja otseturustamine. Toetusvahendite maht 230 541 €
3. Majandustegevuse mitmekesistamine. Toetusvahendite maht 184 953 €
4. Kalavarude taastootmine ja kudealade taastamine. Toetusvahendite maht 40 588 €
5. Kalanduse/merenduse traditsioonide edendamine ja sotsiaalse heaolu edendamine. Toetusvahendite maht 135 294 €

Toetusvahenditele on lisatud 2016. aasta jääk.

Projektitoetuste taotlusi võetakse vastu 13.–17. veebruaril 2017.

Projektitoetuste taotlusi saab esitada paberkanjal MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Seltsi kontoris aadressil Haapsalu, Nurme 2, kell 9–16. Posti teel võib taotlusedokumendid saata aadressil 90501 Haapsalu, Nurme 2. Postiga saadetud taotlused peavad kandma hiljemalt 17. veebruari postitemplit. Digitaalselt allkirjastatud taotlusi võib saata e-posti aadressil info@lrs.ee. Digitaalselt allkirjastatud taotlusi võetakse vastu 17. veebruarini kl 19. Taotlusvormid leiab ühingu koduleheküljelt www.lrs.ee taotlusvormide ja nõutavate dokumentide alajaotusest või PRIA koduleheküljelt www.pria.ee.

Projektitoetust saavad taotleda need juriidilised (kalandussektori- ja sektorivälised) isikud, kelle asu- või tegevuskoht on Läänemaal (Hanila, Lihula, Ridala, Martna, Lääne-Nigula, Noarootsi, Nõva, Vormsi vallas) või Haapsalu lin-nas. Välja arvatud investeringud otseturustamisse, mis on abikõlblikud igal pool Eestis. Täpne loetelu juriidilistest isikutest ja omafinantseeringu määradest leiab ühingu koduleheküljelt www.lrs.ee projek-titoetuste alajaotusest.

Projektitaotluste hindamine

Esitatud taotlusi hindab MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Seltsi üldkogu kinnitatud 9-liikmeline hindamiskomis-jon kriteeriumite alusel. Projektitaotluste detailse hindamiskorra ja kriteeriumitega saab tutvuda ühingu koduleheküljel www.lrs.ee projek-titoetuste alajaotuses.

Konsultatsioonivõimalused

Info ja konsultatsioonide saamiseks võib kontakti võtta telefonil 528 6024 ja 5301 9815, e-postiga info@lrs.ee või äripäeviti MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Seltsi kontoris aadressil Haapsalu, Nurme 2. Kohtumisteks palume ette kokku leppida. Valiku abimaterjale taotluse koostamiseks leiab ühingu koduleheküljelt www.lrs.ee abimaterjalide ja nõustamismõistluste alajaotusest.

LÄÄNEMAA RANNAKALANDUSE SELTS

EMKF RAKENDUSKAVA 2014-2020

Euroopa Liit Euroopa Merendus- ja Kalandusfond

KIRIKUTEATED

EELK KOGUDUSED

HAAPSALU T, 7. veebr kl 16.45 jaani-mardikad (Jaani maja); kl 18.30 toom-koori proov (Jaani saal). R, 10. veebr kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); kl 13.30 teetund; kl 17 segakoori proov (Jaani saal). P, 12. veebr kl 11 jumalateenis-tus armulauaga. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe (Jaani kirik). Kantselei ava-tud E, K, R kl 9–15 Kooli 6. Diakoonia müük E, K, R kl 10–13.

KULLAMAA P, 12. veebr kl 11 ju-malateenistus (kogudusemaja).

LIHULA P, 12. veebr kl 11 jumala-teenistus armulauaga.

HANILA P, 19. veebr kl 15.30 ju-malateenistus Virtsu seltsimajas.

MÄRJAMAA K, 8. veebr kl 17 pihi-aeg; kl 18 missa. N, 9. veebr kl 7.30 missa. R, 10. veebr kl 7.30 missa. P, 12. veebr kl 11 missa. E, 13. veebr kl 7.30 missa; kl 18 palvetund. T, 14. veebr kl 7.30 missa.

NOAROOTSI P, 12. veebr kl 14 ju-malateenistus.

PIIRSALU P, 12. veebr kl 13.30 ju-malateenistus.

NÕVA P, 12. veebr kl 11 missa, 3. pühapäev enne paastuaega.

MIHKLI P, 12. veebr kl 14 jumala-teenistus.

MARTNA R, 17. veebr kl 16 piibli-lood Martna raamatukogus. Lugu Simsonist. P, 19. veebr kl 13 juma-lateenistus armulauaga; kl 14 kogu-

duse koori proov (kogudusemaja). P, 6. märtsil kl 13 jumalateenistus armulauaga; kl 14 täiskogu koosolek (kogudusemaja). Koguduse kantse-lei avatud T kl 10–13.

RIDALA T, 7. veebr kl 15 seenioride klubi (pastoraat). P, 12. veebr kl 11 kogudusekool; kl 13 jumalateenistus armulauaga (pastoraat). E, 13. veebr kl 18 juhatuse koosolek (pastoraat). Koguduse kantselei avatud T kl 14–17.

KARUSE P, 19. veebr kl 14 jumala-teenistus.

KIRBLA P, 19. veebr kl 15 missa (kogudusemaja).

LÄÄNE-NIGULA N, 9. veebr kl 9.30 hommikupalvus (kogudusema-ja); kl 18 ans Doxa kooriharjutus. R, 10. veebr kl 19 noorteõhtu Check-point. P, 12. veebr kl 10 koguduse-kool Kasvuaeg; kl 11 pühapäeva-kool kogudusemajas; kl 12 jumala-teenistus armulauaga.

VORMSI P, 19. veebr kl 11 jumala-teenistus (kogudusemaja).

BAPTISTI KOGUDUSED

HAAPSALU K, 8. veebr kl 19 piibli-tund. R, 10. veebr kl 19 noorteõhtu. P, 12. veebr kl 10 jumalateenistus. E, 13. veebr kl 18 palvekoosolek.

EAÕK KOGUDUSED

HAAPSALU P, 12. veebr kell 10 litur-gia. www.maria-magdaleena.net

UUE-VIRTUSU KOGUDUS P, 19. veebr kell 11 liturgia (Kõmsi kogudu-semaja).

Läänemaa vähiühing on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba 10 aastat. Oleme tänulikud abi ja toetuse eest. Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

ARVO TARMULA

Tagalahel käivad ettevalmistused Noarootsi jää avamiseks

Eile andis maanteeamet jääteemeistrile Raivo Õiglasle käsu Haapsalu ja Noarootsi vahelise jäätee ettevalmistamiseks.

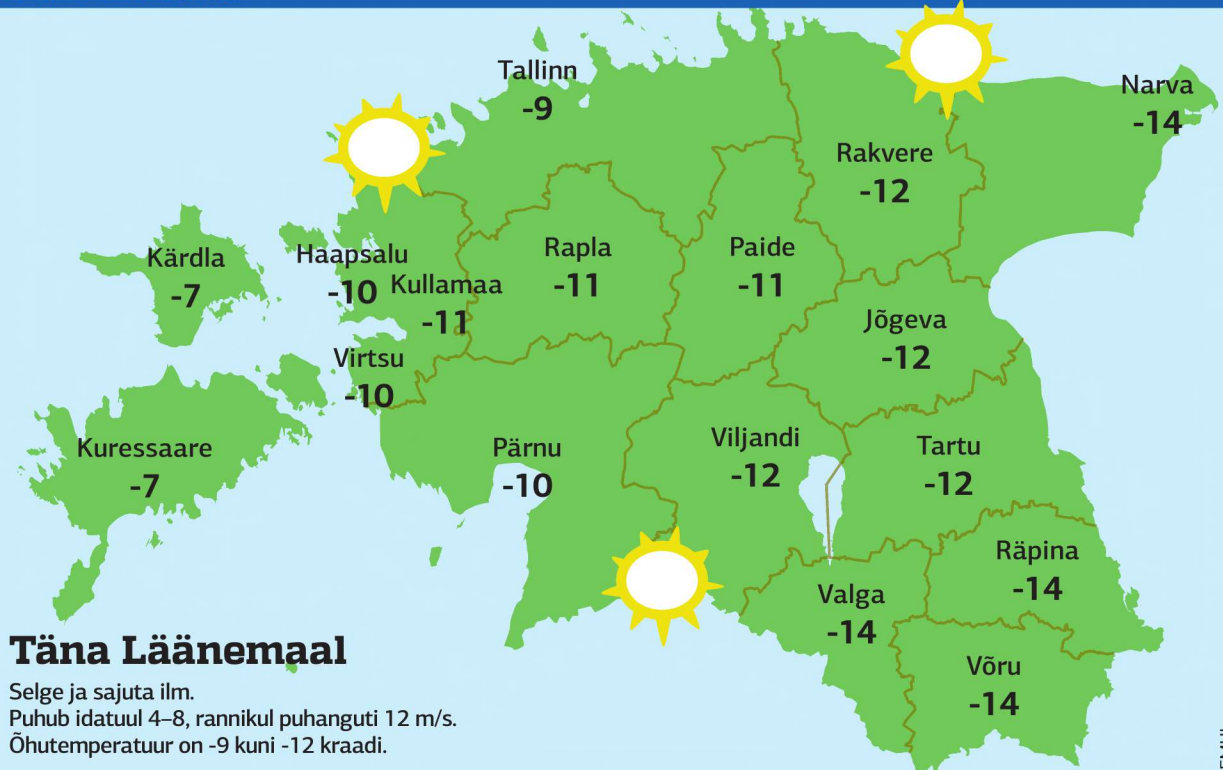
Eile hommikul asetas Õiglas jäätee Haapsalu-poolse otsas pealesõidukohale laudise, mis peaks jääsõidu sujuvamaks muutma. Samuti pandi jäätee algusesse valmis hunnik oksid, millega trass tähistatakse.

Maanteeameti Lääne regiooni hooldeosakonna peaspetsialist Tiit Ruut ütles, et Tagalahe jää pole veel saavutanud nõutavat jääpaksust, kuid palju enam puudu ei ole. Jäätee avamiseks peab jää olema vähemalt 23 sentimeetrit paks.

Terve selle nädala lubab riigi ilmateenistus miinuskraade. See loob jäätee peatseks avamiseks head tingimused.

KRISTJAN KOSK

ILMAENNUSTUS

Täna Läänemaal

Selge ja sajuta ilm.
Puhub idatuul 4–8, rannikul puhanguti 12 m/s.
Õhutemperatuur on -9 kuni -12 kraadi.

Kolmapäev	öö päev	Neljapäev	Reede	Laupäev
muutlik tuul 1–5 m/s	-16°...-4°	ida-, kirdetuul 2–5 m/s	ida-, kagutuul 2–5 m/s	muutlik tuul 1–5 m/s

Rinnavähi sõeluuringutele kutsub AS Mammograaf koostöös Eesti Haigekassaga 2017. aastal kõiki

1955., 1957., 1959., 1961., 1963., 1965. ja 1967. aastal sündinud ravikindlustatud naised.

20. veebruarist 16. märtsini
Läänemaa Haigla, Vaba 6, Haapsalu

Info ja registreerimine telefonil 627 4470

Rannarootsi Keskuse kaupluses

EHTED JA KELLAD
KULLASSEPATÖÖDE
VASTUVÕTT
laupäeval,
11. veebruaril
kell 13–15

E-L 10–19, P 10–18

UUELE RUUMI!

Prilliraamid kuni
-70%

Prilliklaasid
kõikide pinnakatetega
al. 28 €/paar

Karja 7, Haapsalu, tel. 47 34 737 / E-R 10–18, L 10–16, P suletud

Tutvu valikuga meie e-poes
www.normanoptika.ee

norman
optika
NÄGEMISE HEAKS

AMTIMBER

ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtimmer001@hotmail.com

Bridget
Kleidid, aksessuaarid ja jalanõud
soodsate hindadega!
Siin on midagi just Sulle!
www.bridgestore.ee
NB! Haapsalus pakk tasuta
koju või kontorisse.

TOOTMISE ALUSTALA - KORRAS SEADMED

Plastone OÜ on 100% Soome Plastone Oy'le kuuluv tütarettevõtte, mis toodab termoplastist tooteid peamiselt elektri-, elektroonika- ja meditsiinitööstusele. 2005. aastal avati 60 töötajaga tehase Saue, 2015. aastal avati uus tehase Haapsalus, kus lähiaastatel pakutakse tööd 20–25 inimesele.

Kodulehekülge
www.plastone.com.

Kutsume Haapsalu tehasesse tööle **OPERAATOR-MEHAANIKU**, kes vastutab tootmiseseadmete igapäevase seadistamise ja korrashoiu eest.

Oled sobiv kandidaat, kui oled tehnilise haridusega. Tehnilise hariduse puudumisel vajalik pikemaajaline töökogemus tootmisettevõtte hooldusinsenerina. Töös vajad suhtlusalasandil inglise keele oskust.

Pakume tööd stabiilses ja korralikus palka pakkavas ettevõttes.

Enne kandideerimist tutvuge põhjaliku tööpakkumise ja nõudmistega
www.tammistepersonal.ee.

Kandideeri portaali
cv.tammistepersonal.ee,
CV Keskus või CV-Online
kaudu kuni 17.02.2017.

Tagame kandideerimise
konfidentsiaalsuse!

Lisainfo projektijuht Ingrid Valgmalt
telefonil 5647 4777 või
ingrid@tammistepersonal.ee.

Plastone

Tammiste
PERSONALIBÜROO

1 kuu	8,60 eurot	7 kuud	51,20 eurot
2 kuud	17,20 eurot	8 kuud	58,60 eurot
3 kuud	22,00 eurot	9 kuud	65,90 eurot
4 kuud	29,30 eurot	10 kuud	73,20 eurot
5 kuud	36,60 eurot	11 kuud	80,50 eurot
6 kuud	43,90 eurot	12 kuud	87,80 eurot

LÄÄNE ELU TELLIMISHINNAD

www.le.ee

tel 473 7222

Sõlmi nüüd pangas e-arve püsivaks leping
ja maksa kuu eest ainult 7,32 eurot